

Riktlinjer för Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Högskolan i Skövde

Dessa riktlinjer har fastställts av rektor 2024-03-26 och gäller från samma datum.

Dnr HS 2024/46

Innehåll

1	Inledning.....	2
2	Gränsdragning mellan fastighetsägarna och Högskolan i Skövde.....	2
3	Ansvar och organisation.....	3
	3.1 Brandskyddsorganisation vid Högskolan i Skövde.....	3
	3.2 Nödlägesorganisation.....	9
	3.3 Efter brand: Restvärdesräddning	9
4	Ansvar och organisation för hantering av brandfarlig vara.....	10
5	Utbildning	10
	5.1 Grundläggande Brandskyddsutbildning	11
	5.2 Utbildning för kontaktperson för brandskyddsfrågor.....	11
	5.3 Utbildning för utrymningsledare.....	11
	5.4 Brandskyddsinformation till studenter och externa gäster.....	12
	5.5 Särskilda brandutbildningar.....	12
6	Övning	12
7	Instruktioner och rutiner	12
8	Brand- och olycksrisker vid Högskolan i Skövde	13
	8.1 Särskilda risker.....	13
	8.2 Risk för totalskada.....	14
9	Drift och underhåll	14
10	Uppföljning	14
11	Dokumentet gäller från	14
	Bilagor	15

1 Inledning

Utifrån Lag (2003:778) om skydd mot olyckor åligger det ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar att vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand samt för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Åtgärderna kan vara av teknisk eller organisatorisk karaktär.

Högskolan har arbetat med uppdatering av brandskyddsorganisation under hösten 2022. Vid Rektorsbeslutsmöte 2022-11-29 beslutades om ny *Policy för systematiskt Brandskyddsarbete (SBA)*, dnr HS 2022/874.

Policyn är övergripande och beskriver ledningens viljeriktning samt beskrivning av verksamheten med avseende på brandskydd - **vad** ett systematiskt brandskyddsarbete innebär och effekten av arbetet.

Brandskyddspolicyn grundas i Högskolan i Skövdes säkerhetspolicy och kvalitetssystem. Tillsammans med tillhörande riktlinjer, anvisningar, rutiner, beskrivningar och instruktioner är den en vägledning och ger verksamheten ökat stöd och tydliggör vilka åtgärder som kan och ska vidtas för att säkerställa det systematiska brandskyddsarbetet.

Dessa riktlinjer grundas i *Policy för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Högskolan i Skövde*. (Dnr HS2022/874). De är en del av Högskolan i Skövdes dokumentation och beskriver **hur** det systematiska brandskyddsarbetet ska bedrivas vid samtliga verksamheter inom Högskolan i Skövde. Dokumentet reglerar organisation och ansvarsfördelning för brandskyddsarbetet vid Högskolan i Skövde, samt utbildning, rutiner/instruktioner och egenkontroll.

2 Gränsdragning mellan fastighetsägarna och Högskolan i Skövde

Fastighetsägaren ansvarar för brandskydd enligt gränsdragningslista som ingår i hyresavtal för respektive fastighet avseende:

- Brandlarmanläggningar
- Utrymningsmarkeringar
- Viss brandsläckningsutrustning (exempelvis brandposter och andra fasta anläggningar)
- Byggnadstekniskt brandskydd
- Skriftlig redogörelse till kommunen i samråd med Högskolan i Skövde i förekommande fall.

- Dokumentation, drift och underhåll samt kontroller av ovanstående punkter¹

Högskolan i Skövde ansvarar för

- Utrymningsplaner med återsamlingsplatser på campusområdet
- Viss brandsläckningsutrustning (exempelvis handbrandsläckare och annan icke stationär utrustning)
- Dokumentation, drift och underhåll samt kontroller av ovanstående punkter

3 Ansvar och organisation

Vid Högskolan i Skövde är de största riskerna vid brand förknippade med person- och egendomsskador. För att förhindra eller begränsa skadeverkningarna av brand ska verksamheten ha en intern organisation med syftet att i första hand förebygga brand, men även att hantera tillbud och bränder på ett sätt som minimerar risker och skador.

3.1 Brandskyddsorganisation vid Högskolan i Skövde

Ansaret för systematiskt brandskyddsarbete följer linjeorganisationen från rektor och neråt i likhet med det systematiska arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet.

Rektor ansvarar ytterst för verksamheten och är därmed också övergripande ansvarig för Högskolan i Skövdes brandskydd och brandskyddsarbete.

Som huvudansvarig ska Rektor:

- Fastställa övergripande styrdokument för brandskyddsarbetet

¹ Enligt Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd - avsnitt 5:12 Dokumentation:

En brandskyddsdocumentation ska upprättas. Av denna ska framgå vilka förutsättningarna för det byggnadstekniska brandskyddet är och hur den uppförda byggnadens brandskydd är utformat samt verifiering av att brandskyddet uppfyller kraven i detta avsnitt och i avdelning C i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS.

- Delegera uppgifter och befogenheter till operativt brandskyddsansvariga.

Chefer med underställd personal har därmed ett delegerat ansvar för brandskyddet inom sitt verksamhetsområde.

I denna delegation ingår att tillse att:

- Varje anställd och student har och tar ansvar för att brandskyddet fungerar och efterlevs inom sin egen verksamhet.
- Varje anställd har grundläggande kunskap för att kunna leda utrymning av den egna verksamhetens lokaler.
- Lärare, föreläsare och motsvarande har ett särskilt ansvar att leda utrymning vid brand- och utrymningslarm under pågående undervisningsaktivitet.

Organisationen för det systematiska brandskyddsarbetet är dynamisk och förändras över tid². Den ska dokumenteras i Högskolan i Skövdes stödsystem för SBA och publiceras på Högskolan i Skövdes webbsida.

Ekonomiavdelningen (EK)³ i nära samverkan med Tekniskt Administrativ Service (TAS) är en stödresurs som reglerar, genomför, bevakar och följer upp det systematiska brandskyddsarbetet ur ett högskoleövergripande perspektiv.

Lokalt (dvs institutionsvis eller verksamhetstödsavdelningsvis) ska det finnas en utsedd kontaktperson/ombud för brandskyddsfrågor som med stöd av EK/TAS reglerar brandskyddsarbetet, såsom utbildning och utrymning, inom den egna verksamheten. Denna kontaktperson kan med fördel även vara kontaktperson i övergripande säkerhetsfrågor.

3.1.1 Brandskyddsansvarig (centralt): Säkerhetsansvarig

Säkerhetsansvarig⁴ är brandskyddsansvarig för alla allmänna ytor.

Säkerhetsansvarig ska:

² Se verksamhetsbeskrivning i Policy för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Högskolan i Skövde.

³ Fastigheter och lokalförsörjning är organisatoriskt placerad på Ekonomiavdelningen.

⁴ Vid detta dokumentets upprättande innehas rollen Säkerhetsansvarig av Fastighetscontroller vid Ekonomiavdelningen.

- Ansvara för samordning av det systematiska brandskyddsarbetet vid Högskolan i Skövde. Detta ska ske tillsammans med fastighetsägare, prefekter, avdelningschefer och externa hyresgäster.
- Skapa en aggregerad sammanställning av riskanalyser med avseende på brandskydd.
- Upprätta organisation för egenkontroll i samverkan med TAS och kontrakterad leverantör.
- Ansvara för att egenkontroll genomförs i alla lokaler.
- Utse brandskyddskontrollanter/brandskyddssamordnare vid TAS, utrymningsledare, föreståndare för brandfarlig vara och andra befattningshavare som behövs för att säkerställa att brandskyddet upprätthålls inom verksamheten.
- Tillse att samordna hantering av brandfarliga och explosiva varor vid Högskolan i Skövde och ansvara för att eventuell hantering av brandfarlig vara säkerställs och följer gällande lagstiftning, förordningar och myndighetskrav.
- Ansvara för att inrapporterade brandtillbud dokumenteras, sammanställs och (när så är tillämpligt) vidarerapporteras.
- Samordna brandskyddsfrågor vid mässor, utställningar och andra evenemang vid Högskolan i Skövde.
- Ansvara för kommunikation med andra myndigheter (exempelvis räddningstjänst, kommun, MSB) beträffande brandskyddsfrågor vid Högskolan i Skövde.
- Bevaka brandskyddsfrågorna i det årliga riskanalysarbetet.
- Ansvara för upphandling och tillhandahållande av brandskyddsutbildningar som vänder sig till personal.
- I förekommande fall: Ansvara för planering och genomförande av brandutbildningar som vänder sig till externa hyresgäster samt studenter med speciella uppgifter inom studentkåren⁵.
- Ansvara för att informationsmaterial om brandskyddet produceras vid Högskolan i Skövde riktat mot studenter och anställda.
- Lämna råd och stöd till högskoleledningen, institutionerna, verksamhetsstödet och andra berörda rörande brandskyddsfrågor.
- Årligen upprätta en handlingsplan för brandskyddsarbetet vid Högskolan i Skövde.

⁵ Exempel: mässansvarig vid studentmässa, introgeneral vid terminsstart.

- Bistå restvärdesledare vid restvärdesräddning efter brand.

3.1.2 Brandskyddskontrollant/Brandskyddssamordnare (centralt)

Brandskyddskontrollanter/brandskyddssamordnare vid TAS har ansvar för att operativt bedriva Högskolan i Skövdes systematiska brandskyddsarbete.

Dessa ska:

- Tillse att kontrakterad leverantör genomför och dokumenterar egenkontroller på brandskyddsutrustning i stödsystem för SBA
- Felanmäla och beställa åtgärd på uppkomna brister till kontrakterad leverantör.
- Beställa utrustning och service/underhåll på denna från kontrakterad leverantör.
- Ta fram förslag till styrdokument, checklistor, regler och rekommendationer med mera.
- Bistå brandskyddsansvariga vid planering och genomförande av brandskyddsarbete.
- Bistå restvärdesledare vid restvärdesräddning efter brand.

3.1.3 Brandskyddsansvarig (lokalt): Prefekter samt avdelningschefer inom verksamhetsstödet

Respektive prefekt samt avdelningschef inom verksamhetsstödet är brandskyddsansvarig inom sin respektive verksamhet med tillhörande speciallokalytor (exempelvis laborationssalar, verkstäder mm).

Brandskyddsansvarig (lokalt) ska:

- Tillse att brandskyddet beaktas i vardagen samt att brandskyddspolicyn, övriga styrdokument samt lagar och regler inom brandskyddsområdet efterlevs.
- Med stöd av brandskyddsansvarig (centralt) tillse att riskanalyser genomförs inom verksamheten samt upprätta en lista på skyddsvärda objekt.
- Ansvara för planering, resurssättande och genomförande av brandutbildningar som vänder sig till personal inom den egna verksamheten.
- Säkerställa att personal, studenter och andra personer i verksamheten deltar i brandskyddsutbildning samt följa upp att

personalen tar del av gällande rutiner och anvisningar, information mm.

- Tillse att nyanställda informeras om brandskyddet i den närmaste omgivningen enligt rutin för introduktion av nyanställda.
- Utse Kontaktperson för brandskyddsfrågor (Lokalt), utrymningsledare, föreslå föreståndare för brandfarlig vara och andra befattningshavare som behövs för att säkerställa att brandskyddet upprätthålls inom verksamheten.
- Säkerställa att brandtillbud, incidenter och brister rapporteras enligt fastställd rapporteringsrutin.
- Säkerställa och ansvara för att eventuell hantering av brandfarlig vara följer gällande lagstiftning, förordningar och myndighetskrav.
- I de fall då ytor delas med annan institution/avdelning: säkerställa att ansvaret för dessa ytor är definierat (gränsdragning).
- Bistå restvärdesledare vid restvärdesräddning efter brand.

3.1.4 Kontaktperson för brandskyddsfrågor (Lokalt)

Respektive prefekt samt avdelningschef inom verksamhetsstödet ska utse minst en *Kontaktperson för brandskyddsfrågor (Lokalt)*, vilket med fördel är verksamhetens allmänna säkerhetsperson. Det finns dock inget som hindrar att man utser fler. Minst en ersättare ska finnas utsedd.

Kontaktperson för brandskyddsfrågor (Lokalt):

- Vara ett stöd för den egna verksamheten gällande brandskyddsarbetet.
- ha särskild god kunskap om utrymningsorganisationen, -vägar och säker plats för personer som rymmer ut från lokalen.
- Genomföra kontrollronder av brandskyddet inom den egna verksamheten. (ex blockering av nödutrymningsvägar, brandfarligt material, väst för utrymningsledare mm)
- Biträda Brandskyddsansvarig (lokalt) med att sprida information om brandskyddsfrågor inom respektive verksamhet.
- Vara verksamhetens kontaktperson gentemot Högskolan i Skövdes Brandskyddsansvarig (centralt).

- Bevaka frågor kring utrymningsplaner, släckutrustning, utrymningsvägar, utbildningstillfällen med mera vid den egna verksamheten.
- Bistå vid utredning av inkomna brandtillbud och brister.
- Hålla sig informerad om lagar och riktlinjer för området samt informera brandskyddsansvariga om eventuella ändringar.
- Delta i möten, utbildningar och liknande som rör brandskydd.
- Rapportera brister i brandskyddsarbetet till Brandskyddsansvarig.
- I övrigt vara en kontaktperson och ett stöd för brandskyddsansvarig (lokalt och centralt).
- Bistå restvärdesledare vid restvärdesräddning efter brand.

3.1.5 Alla anställda och studenter

All personal och alla studenter ska kunna:

- Rädda, Varna, Larma, Släcka, Utrymma enligt rutin för utrymning – se bilaga 2.
- Följa Högskolan i Skövdes brandskyddspolicy, övriga styrdokument och regler för det systematiska brandskyddsarbetet.
- Anmäla sig och delta i brandskyddsutbildning och övningar som erbjuds.
- Rapportera brandtillbud och brister till enl. gängse rapporteringsrutin.
- Bidra till att identifiera risker för brand samt rapportera dem enl. gängse rapporteringsrutin.
- Följa lagar och föreskrifter för brandfarlig och explosiv vara.

3.1.6 Hyresgäster vid Högskolan i Skövde

Högskolan i Skövde hyr i andra hand ut lokaler till exempelvis Studentkåren, studentföreningar och restauranger. Ansvar för brandskyddet i dessa lokaler regleras i hyreskontrakt mellan högskolan och hyresgästen. På begäran från Högskolan ska hyresgäster kunna redogöra för sitt SBA, i sin verksamhet.

3.2 Nödlägesorganisation

I händelse av larm, eller om brand konstateras, aktiveras en Nödlägesorganisation. Denna består av utrymningsledare som utses av prefekter och avdelningschefer, men vem som helst i organisationen ska kunna ikläda sig rollen och agera som utrymningsledare om läget kräver det.

Nödlägesorganisationens första prioritering är att se till att utrymning sker utan fara och utan onödiga risker.

Nödlägesorganisationen ska släcka branden om det kan göras utan att ta onödiga risker.

Utrymningsledare bör i första hand utses bland den personal som har sitt stadigvarande arbetsställe i respektive byggnad och verksamhet.

Utsedda utrymningsledare ska genomgå utbildning enligt 5.3 Utbildning för utrymningsledare.

Utrymningsledaren ska:

- Vid utrymning (om möjligt) bära väst med text: "Utrymningsledare".
- Leda utrymning och informera om återkallning när faran är över.
- Upprätta kontakt och samverka med Räddningstjänstens insatsledare.
- Informera personal och studenter om orsaken till utrymning.

Vid en större brandincident bör Högskolan i Skövdes krisorganisation aktiveras.

3.3 Efter brand: Restvärdesräddning

När människor inte längre är i fara och elden är släckt, påbörjas vid behov restvärdesräddning av räddningstjänsten. Denna görs för att minska de materiella skadorna som uppstått av brand, vattenskada eller annan händelse som täcks av Högskolan i Skövdes försäkringsskydd.

Om restvärdesräddning inleds kan räddningsledaren kalla en restvärdesledare till platsen.

Högskolan i Skövdes brandskyddsorganisation ska bistå restvärdesledare vid restvärdesräddning efter brand.

4 Ansvar och organisation för hantering av brandfarlig vara

Hantering av brandfarlig vara regleras av Lag (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Denna lagstiftning reglerar att brandfarliga gaser, brandfarliga vätskor, brandreaktiva och explosiva varor vid användning, förvaring eller hantering ska hanteras på ett sätt så att det inte skapar fara för människor eller den omgivande miljön. Regelverket stadgar även när tillstånd krävs samt hur tillståndsförfarande går till.

Rektor ansvarar för samtliga tillstånd för hantering av brandfarlig vara vid Högskolan i Skövde. Säkerhetsansvarig och Laboratoriesäkerhetsgruppen vid Högskolan i Skövde handlägger och beviljar tillståndsfrågor på delegation av rektor.

I uppdraget ingår att upprätta en sammanställning över vilken typ av brandfarlig vara som hanteras, i vilket syfte samt volym. Sammanställningen ska ske i Högskolan i Skövdes system för kemikaliehantering.⁶

Respektive prefekt samt avdelningschef vid verksamhetsstödet ansvarar för att hantering inom den egna verksamheten följer gällande lagar, förordningar och myndighetskrav.

Respektive prefekt samt avdelningschef vid verksamhetsstödet utser en eller flera föreståndare som under tillståndshavarens ansvar följer upp och kontrollerar att hanteringen sker enligt gällande regler och inom tillståndets ramar. Föreståndarskapet ska skriftligt delegeras av respektive prefekt/avdelningschef.

5 Utbildning

Vid Högskolan i Skövde genomförs ett antal olika brandskyddsutbildningar regelbundet. Brandskyddsansvarig (centralt) ansvarar för upphandling och tillhandahållande av brandskyddsutbildningar som vänder sig till personal som sedan kan beställas och genomföras inom respektive avdelning:

- Grundläggande Brandskyddsutbildning
- Utbildning för kontaktperson för brandskyddsfrågor
- Utbildning för utrymningsledare
- Brandskyddsinformation till studenter

⁶ Vid tidpunkten för dokumentets skrivande: EcoOnline KLARA kemikaliehantering.

- Särskilda brandutbildningar (exempelvis föreståndare för brandfarlig vara)

Utöver dessa kan ytterligare brandskyddsutbildningar anordnas vid behov. Innehåll och omfattning beskrivs mer utförligt i ”Utbildningsplan brandskyddsutbildning för personal och studenter vid Högskolan i Skövde”

All personal ska ha genomgått grundläggande brandskyddsutbildning samt ska minst en gång per år promenera utrymningsvägarna inklusive alternativa utrymningsvägar till säker plats, gå igenom utrymningsplaner och placering av brandskyddsutrustning.

Studenter ska informeras om utrymningsplaner, utrymningsvägar, placering av säker plats respektive utrymningsplats och brandskyddsutrustning.

Stöd åt personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga vid utrymning, ska planeras och övas.

5.1 Grundläggande Brandskyddsutbildning

Målet för den grundläggande brandskyddsutbildning är att all personal och de som verkar vid Högskolan i Skövde ska ha sådana kunskaper om brandskydd att man kan agera adekvat i en akut situation, samt ha förståelse för vikten av egenkontroll av brandskyddet inom den egna verksamheten. Utbildningen ska genomgåas av all personal och bör repeteras vart 4 år. Ansvar för att personal genomgår utbildningen åvilar prefekt/avdelningschef. Studenter med speciella uppgifter inom studentkåren och externa hyresgäster bereds möjlighet att delta. Genomförd utbildning dokumenteras av kontaktperson för brandskyddsutbildning och sammanställs av säkerhetsansvarig som i sin tur rapporterar till HR för inläggande i personalakt.

5.2 Utbildning för kontaktperson för brandskyddsfrågor

Utbildning riktar sig till verksamheternas kontaktpersoner för brandskyddsfrågor, där även skyddsombuden erbjuds att delta. Utbildningen syftar till att deltagarna ska få fördjupade kunskaper om verksamhetens SBA-arbete och bör repeteras vart 4 år.

5.3 Utbildning för utrymningsledare

Utbildning riktar sig till all personal, men främst till verksamheternas utsedda utrymningsledare och kontaktpersoner för brandskyddsfrågor där även skyddsombuden erbjuds att delta. Syftet med utbildningen är att deltagarna ska få fördjupade kunskaper om säker utrymning vid brand eller annan liknande händelse, vikten av

återsamling till återsamlingsplatsen och åtgärder vid återkallning av personal. Utbildningen ska repeteras regelbundet dock minst en gång vart 4 år.

5.4 Brandskyddsinformation till studenter och externa gäster

Alla nya studenter ska informeras om Högskolan i Skövdes brandskydd i anslutning till terminsstart. Ansvar för att informera studenterna ligger på respektive institution. Informationsmaterial framtas av centralt brandskyddsansvarig med stöd från AMK.

Denna information bör även delges gäster och entreprenörer.

5.5 Särskilda brandutbildningar

Utöver ovan redovisade utbildningar erbjuds nedanstående utbildningar vid behov:

- Föreståndare brandfarlig vara
- Förvaring och hantering av brandfarlig vara.

6 Övning

Övning av nödlägesorganisationen syftar till att belysa vikten av rätt agerande i händelse av brand eller annan olycka. Regelbundna utrymningsövningar är ett bra sätt att lära sig vad man ska göra i en utrymningsituation, men utrymningsövningar kan ersättas med annan utbildning och information om den ger likvärdiga kunskaper.

Övningar och informationsinsatser ska dokumenteras och utvärderas så att erfarenheter kan användas för att ständigt förbättra brandskyddet. Övningarna samordnas av Säkerhetsansvarig i samråd med respektive prefekt/avdelningschef.

7 Instruktioner och rutiner

Följande instruktioner och rutiner ska finnas upprättade vid Högskolan i Skövde. Se bilagor.

- Brandsäkerhet och utrymning
- Utrymning av personer med funktionshinder
- Regler för öppen eld etc.:
- Rapportering av brandtillbud
- Anvisningar och regler för laddning och hantering av batterier

- Heta arbeten

Fler rutiner kan komma att skapas utöver dessa. Prefekt samt avdelningschef vid verksamhetsstödet är ansvarig för att information om dessa rutiner delges anställda och studenter. Information till besökare och entreprenörer åvilar respektive besöksmottagare. Det är varje anställds ansvar att upprättade rutiner efterlevs.

8 Brand- och olycksrisker vid Högskolan i Skövde

Högskolan förhyr flera olika byggnader (med i huvudsak två olika fastighetsägare) på ett sammanhållet campusområde. Varje byggnad har sina unika risker. Värdering av risker ska ske löpande och i synnerhet vid egenkontroll av brandskyddet. Brandskyddet ska särskilt uppmärksammas i samband med ny-, om- eller tillbyggnad eller andra verksamhetsförändringar av Högskolan i Skövdes lokaler.

8.1 Särskilda risker

Hantering av brandfarlig vara sker framför allt vid labb- och verkstadsverksamhet i Hus G. Viss hantering kan även förekomma i andra byggnader.

Vid högskolan finns en restaurang med tillhörande tillredningskök och ett café vilka innebär en risk för uppkomst av brand.

Restaurangen rymmer upp till 250 personer. Vid restaurangen tillåts alkoholservering vid särskilda arrangemang. Särskild vikt måste läggas på utrymningssäkerhet.

Vissa korridorer och lunchtor används för även för festarrangemang, och mässor. Då dessa lokaler används som samlingslokaler måste särskild vikt läggas vid utrymningssäkerhet.

Vid högskolan finns flera hörsalar som inrymmer mellan 100 och 150 personer. Möjligheten att utrymma dessa lokaler måste särskilt uppmärksammas.

Även batterihantering – främst litiumjonbatterier – innebär en risk både vid förvaring och laddning. Verksamheter som hanterar batterier måste särskilt beakta föreskrifter och vidta åtgärder för att minimera de risker som kan uppstå.

Anlagd brand är ett samhällsproblem och risken för anlagd brand måste alltid beaktas. Särskilt utsatta platser är lastbryggor där brännbart material förvaras. Förvaring av brännbart material i öppen container, sopkärl och förvaring av till exempel lastpallar, plastbackar och emballage på dessa platser får inte ske närmare än 6 meter från husfasad. Andra platser som är särskilt utsatta är invändiga sopsorteringsförråd vilka ska hållas låsta.

8.2 Risk för totalskada

Brand och explosion är troligtvis den enda risk som skulle kunna orsaka en totalskada. Risken för en totalskada till följd av enbart brand måste dock bedömas som liten. Riskkällor som kan orsaka en explosion kräver att skadan är anlagd. Risken för detta bedöms som liten.

Samtliga byggnader har ett automatiskt brandlarm som i kombination med att Räddningstjänsten Östra Skaraborg har en mycket kort insatstid (cirka 800 m avstånd mellan brandstation och Högsolan) talar för att en brand kommer att kunna släckas innan dess omfattning blir ohanterbar. Risken för rök- och vattenskador (vid släckning) kvarstår dock vilket kan leda till omfattande saneringskostnader. Dessa torde dock inte överstiga kostnader till följd av en totalskada orsakad av brand.

9 Drift och underhåll

Drift och underhåll av det byggnadstekniska brandskyddet hanteras av fastighetsägaren som en del av det ordinarie drift och underhållsarbetet. Ansvarsfördelningen regleras i hyresavtalet. Se punkt 2 i detta dokument.

10 Uppföljning

Uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet ska genomföras årligen. Vid denna uppföljning ska anmärkningar från det gångna årets tillsynsprotokoll och egenkontroll följas upp. Eventuella kvarvarande brister förs in i den årliga handlingsplanen som upprättas av Säkerhetsansvarig.

Vid uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet ska även intervall för egenkontroll utvärderas.

Resultatet av utvärderingen ska årligen presenteras för Högsolan i Skövdes ledning (ledningens genomgång avseende systematiskt säkerhetsarbete).

11 Dokumentet gäller från

Dokumentet gäller från 2024-03-26 och ersätter tidigare utgåvor.

Bilagor

Bilaga 1 Egenkontroll

Fastighetsägaren

Ansvarar för kontroll av det byggnadstekniska brandskyddet avseende automatiskt brandlarm, brandposter, fastighetsägarens handbrandsläckare, branddörrar, ventilation, rökluckor, utrymningslarm med mera.

Säkerhetsansvarig

Säkerhetsansvarig ansvarar för årlig kontroll av Högskolan i Skövdes brandskyddsutrustning (handbrandsläckare) genomförs och tecknar avtal med ramavtalsleverantör inom brandskydd.

Brandsskyddssamordnare centralt/ Brandskyddskontrollant

Tillser att egenkontroller genomförs med kontrakterad leverantör på brandskyddsutrustning enligt fastställt schema och dokumenteras i stödsystem för SBA.

Åtgärder upptäckta brister alternativt eskalerar till fastighetsägare eller kontrakterad leverantör.

Brandskyddsansvarig

Prefekt/avdelningschef ansvarar för att kontrollera brandskyddet inom respektive institutions/avdelnings verksamhetslokaler. Vid kontroll används fastställd checklista. (web-baserat!) På checklistan noteras eventuella anmärkningar som behöver åtgärdas och tidpunkt då anmärkningen ska vara åtgärdad. Kontroll ska genomföras minst en gång per kvartal. Respektive institution/avdelning registrerar en sammanställd dokumentation och felanmäler identifierade brister från varje kontroll i stödsystem för SBA.

Bilaga 2 Brandsäkerhet och utrymning

En brand kan bryta ut när som helst och det är viktigt att agera direkt. Agerar du på rätt sätt kan du i bästa fall motverka att en totalbrand bryter ut. Inte nog med det, du ökar även chansen med att rädda liv och egendom!

Om det börjar brinna:

- VARNA omgivning om att brand eller annan akut händelse inträffat.
- RÄDDA alla som är i omedelbar fara och utrym lokalen.
- LARMA räddningstjänsten, ambulans och polis via SOS på telefon 112.
- SLÄCK om Du bedömer att klara av det utan att ta några onödiga risker.
- STÄNG in branden.
- Bege er till återsamlingsplatsen

När SOS svarar på 112 vill de ha svar på följande frågor:

- Vad är det som hänt?
- Var har olyckan hänt?
- Vilket telefonnummer ringer du ifrån?
- Vad heter du som ringer?

Goda råd

- Om rummet fylls med rök - kryp under röken, där finns friskare luft och bättre sikt.
- Använd aldrig hissen om det brinner.
- Stäng dörrarna efter dig när du går ut för att minska rök- och brandspridningen.
- Om det brinner i en kastrull - flytta kastrullen från plattan och kväv elden med ett lock.
- Lämna aldrig levande ljus utan uppsikt.

Brandsäkerhet vid uthyrning av Högskolan i Skövdes lokaler

Utrymningsvägarna ska alltid hållas fria.

Högskolan i Skövdes lokaler är försedda med automatiskt brandlarm (rökdetektorer och linjedetektorer). Brandlarmet får aldrig sättas ur funktion.

Förhyraren är skyldig att före arrangemanget gå igenom brandbevaknings- och utrymningsorganisation med ansvarig personal.

Pyroteknik, levande ljus och annan öppen eld får inte förekomma. Marschaller utgör en brandrisk och stänkande stearin kan orsaka skador på trappor, fasader och annan stenbeläggning. Marschaller får förekomma i undantagsfall

och då endast utomhus. Framställan om detta ska ske vid förhyrningen och placeringen godkännas av ansvarig personal.

Totalt rökförbud råder i Högskolan i Skövdes lokaler och 15 m från dess entréer.

Bilaga 3 Utrymning av personer med fysisk funktionsnedsättning

Vid en utrymning får och kan vi inte använda fastigheternas hissar – de går automatiskt ner till entréplan vid larm. Därför behöver du som i vanliga fall måste åka hiss stanna på en säker plats i väntan på räddningstjänsten.

Du som själv har en fysisk funktionsnedsättning:

- Ta dig till en tillfällig flyktplats⁷ och vänta på hjälp där.
- Be någon om hjälp att meddela utrymningsledare eller räddningstjänst var du är.
- Om du är ensam, ring 112 och berätta var du är.

Du som har en studie- eller arbetskamrat med en fysisk funktionsnedsättning:

- Hjälp personen, om hen behöver hjälp, att ta sig till en tillfällig flyktplats för att vänta på hjälp där.
- Berätta för utrymningsledare eller räddningstjänst var personen är.

Tillfälliga flyktplatser på campus

- I utrymningstrapphusen. De här utrymmena är brandceller där väggar, tak och golv tål brand under en viss tid. Vänta här på hjälp från räddningstjänsten.
- På en trappavsats i en utvändig brandtrappa. Vänta här på hjälp från räddningstjänsten.

⁷ Tillfällig flyktplats är ett utrymme där människor kan invänta hjälp under en kortare tid. Kan anordnas t.ex. i vilplanen i trapphus, eller ännu hellre i en foajé, sluss eller trapphall innan trappan, så att personer som sitter i rullstol kan vänta här på hjälp. Se vidare <https://www.msb.se/ribdata/filer/pdf/17726.pdf>

Bilaga 4 Regler för elektrisk utrustning, öppen eld, containers, övernattning mm.

Elektrisk utrustning

Ej fast installerad elektrisk utrustning (exempelvis vattenkokare, bryggare brödrost etc.) i kök, personalrum och motsvarande ska anslutas till uttag med timers.

Levande ljus, öppen eld eller motsvarande

Grundregeln är att levande ljus endast får användas under uppsikt och så att antändning eller utlösning av brandlarm inte sker.

- Låt aldrig levande ljus brinna i lokal där ingen vistas. Släck om du lämnar platsen.
- Placera ljuset på säkert avstånd från brännbart material – håll undan servetter, bordsdekorationer och gardiner.

Rökmaskiner, fyrverkeripjäser, eller motsvarande får ej användas i eller i anslutning till Högsolan i Skövdes lokaler.

Marschaller utgör en brandrisk och stänkande stearin kan orsaka skador på trappor, fasader och annan stenbeläggning. Marschaller får förekomma i undantagsfall, och då endast utomhus, på säkert avstånd från byggnad, nära brännbart, lättantändligt material eller lämnas utan tillsyn. Samråd ska ske med TAS samt bedömning av brandskyddsåtgärder.

Tillfälliga uppvärmningsanordningar

Tillfälliga uppvärmningsanordningar exempelvis kupévärmare eller konvektorelement är inte tillåtna.

Uppställning av containers eller motsvarande

Containers eller liknande får inte ställas upp närmare än sex meter från husfasad. Undantag från denna regel kan lämnas av Räddningstjänsten.

Övernattning

Högsolan i Skövdes lokaler är inte byggda för övernattning. Vid en eventuell brand kan inte räddningstjänsten förutsätta att lokalerna nyttjas för övernattning. Detta innebär att Räddningstjänstens primära insatser inriktas i huvudsak mot brandbegränsande åtgärder.

Övernattning är därför generellt förbjudet i Högsolan i Skövdes lokaler.

Bilaga 5 Rapportering av brandtillbud

Alla brandtillbud ska rapporteras till Säkerhetsansvarig (eller i rapporteringssystem) som ansvarar för att tillbuden dokumenteras och sammanställs.

Bilaga 6 Anvisningar och regler för laddning och hantering av batterier

Blybatterier

Vid laddning av batterier kan vätgas bildas. Vätgas är en brandfarlig gas som lätt kan antändas i blandning med luft och orsaka explosion. Det är därför viktigt att en laddningsstation för batterier eller annan batterianläggning utformas med god ventilation för att vädra bort den vätgas som bildas.

I Kammarkollegiets försäkringsvillkor för verksamhetsförsäkringen framgår det att lagar, förordningar och föreskrifter med mera ska följas för att ersättningen vid en skada inte ska sättas ned eller helt utebli.

- När det gäller blybatterier finns en föreskrift, som gäller för laddning och underhåll av blybatterier för drivning av fordon och mobila maskiner, som ska följas: AFS 1988:4 Blybatterier, Arbetsmiljöverket
- För stationära batterier (exempelvis i UPS:er) finns standarden SS-EN 50272-2, Laddningsbara batterier och batterianläggningar – Säkerhet – Del 2: Stationära batterier.
- För utformning av laddningsstationer för truckar finns standarden SS-EN 62485-3, Laddningsbara batterier och batterianläggningar – Säkerhet – Del 3: Traktionsbatterier.

En batterianläggning som utformas enligt någon av dessa standarder anses ha tillräckligt god ventilation för att risken för explosiv gasblandning kan anses vara tillräckligt liten. Inget klassat område uppstår då heller i anslutning till anläggningen.

Litiumjon-batterier

I Kammarkollegiets försäkringsvillkor anges att särskilt inredd plats måste finnas för att kunna förvara och ladda litiumjon-batterier:

”I syfte att förhindra eller begränsa skada ska myndigheten säkerställa att litiumjon-batterier avsedda för transportmedel såsom cyklar, elsparkcyklar eller liknande transportmedel samt övriga litiumjon-batterier, större än 10 Ah förvaras, hanteras och/ eller laddas på ett säkert sätt i ett för ändamålet avsett rum som är avskilt från övrig verksamhet. Rummet ska uppfylla lägst brandklass EI60 och vara försett med detektion för rök.”

Det är alltså inte tillåtet att förvara, hantera och/eller ladda batterier enligt ovanstående på kontor eller andra platser ej avsedda för förvaring.

Bilaga 7 Heta arbeten

Heta arbeten är ett samlingsnamn för arbetsmoment som medför uppvärmning eller gnistbildning och som kan riskera att orsaka brand. Exempel på heta arbeten är svetsning, skärning, lödning eller arbeten med snabbroterande verktyg.

Högskolan i Skövdes verksamhet får inte själv genomföra heta arbeten utan särskilt tillstånd från fastighetsägarna. En bedömning ska göras om arbetet kan medföra risk för brand och utifrån den ska erforderliga skyddsåtgärder vidtas.

Undantag från rutinen utgör arbeten som utförs vid fast arbetsplats i exempelvis verkstad.

Det är endast fastighetsägarna/hyresvärdarna som har rätt att utfärda tillstånd.